

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. de Minister voor Rechtsbescherming de heer drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Amersfoort, 13 oktober 2020

Ingezonden via internet:
<https://www.internetconsultatie.nl/schuldenaarstarieven/reageren>

Betreft: Internetconsultatie Besluit herijking schuldenaarstarieven

Excellentie,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid tot reageren op de voorgenomen wijziging van het Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders in verband met de herijking van de schuldenaarstarieven. Achterliggend treft u de zienswijze van de NVI op dit voornemen.

Vanzelfsprekend zijn wij desgewenst tot nadere toelichting bereid. Ook berichten wij u graag dat onze reactie openbaar mag zijn.

Hoogachtend,
namens de Nederlandse Vereniging van gecertificeerde Incasso-ondernemingen,

Jan Franssen, voorzitter

Verhoging tarieven gerechtsdeurwaarders: medicijn voor ongewenste marktwerking

Niet méér schulden creëren in crisistijd

De voorgestelde fikse verhoging van Btag-tarieven is ongewenst in een crisistijd waarin al veel extra schulden bij mensen zullen ontstaan. Alle inspanningen van de overheid, gerechtsdeurwaarders en andere spelers in de 'schuldenketen' moeten gericht zijn op het niet laten oplopen van kosten voor schuldenaar en schuldeiser, en indirect voor de maatschappij via gerechtelijke procedures en eventuele schuldhelpverlening.

De NVI begrijpt deze verhoging niet. Onze leden, de gecertificeerde incassodienstverleners, werken hard aan *minnelijke* oplossingen in het incassotraject. Zowel voor de schuldeiser als voor de schuldenaar heeft dit de voorkeur om juridische procedures en verhoging van schulden te voorkomen.

De verhoging van de Btag-tarieven past niet bij de doelstellingen van het kabinet om het oplopen van schulden te voorkomen. Bovendien staan hogere verdiensten van de gerechtsdeurwaarder in een gerechtelijk traject een betere, minnelijke oplossing in de weg, terwijl een minnelijke route met veel lagere kosten voor de schuldenaar de voorkeur heeft.

Te zwakke grondslag van de verhoging

Met de verhoging volgt het Ministerie van J&V in haar beleidsreactie (4 februari 2020) een aanbeveling uit het rapport 'Tussen ambt en markt' dat de Kamer op 15 juli 2019 werd aangeboden door de Commissie herijking tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders (commissie-Oskam). Dat rapport pleit voor een verhoging van de Btag-tarieven om zo de gemiddelde kostprijsontwikkeling te volgen.

De redenering van de Minister om dit advies te volgen, namelijk dat "het (verhoogde) schuldenaarstarief hoe dan ook een extra drempel [is]" voor schuldenaren, houdt onvoldoende rekening met de grote praktische gevolgen voor die schuldenaren van een verhoging van gemiddeld 16%. De verhogingen betekenen in de praktijk bijvoorbeeld voor de meest gemaakte ambtshandelingen: van € 83,38 naar € 98,00 voor een dagvaarding (+18%); van € 80,24 naar € 108,14 voor een betekening van een titel ofwel het bekendmaken van bijvoorbeeld een vonnis aan de debiteur (+35%). Komt dit daadwerkelijk overeen met de kostprijsontwikkeling en zo ja, zou automatisering dan niet juist moeten zorgen voor een *neerwaartse* druk op de tarieven, en moeten leiden tot de vraag in algemene zin of de marktwerking wel het gewenste resultaat heeft opgeleverd.

De commissie-Oskam concludeerde ook dat het stelsel van marktwerking niet hoeft te worden herzien. De onderliggende onderzoeken naar de effecten van marktwerking waarop deze conclusie is gebaseerd, waren volgens dezelfde commissie echter [niet bruikbaar](#). Ook het Bureau Financieel Toezicht had flinke kritiek op dit rapport: zie het artikel van Follow the Money met de veelzeggende titel "[Toezichthouder maakt gehakt van advies over marktwerking deurwaarders](#)".

Dat de beleidsbeslissingen, waaronder de verhoging van de schuldenaarstarieven, zijn gebaseerd op een gebrekkig rapport geeft voldoende reden tot heroverweging, ook ten aanzien van het gehele stelsel van marktwerking voor gerechtsdeurwaarders.

Het onderliggende probleem: marktwerking

[Schuldenaren worden de dupe](#) van het verhogen van de tarieven. De onderliggende oorzaken worden echter niet aangepakt. Marktwerking in de gerechtsdeurwaardersbranche leidt tot perverse financiële prikkels en een verlies van ambtelijke onafhankelijkheid. Een ander gevolg is dat gerechtsdeurwaarders het minnelijke incassotraject aan hun ambtelijke takenpakket hebben toegevoegd, waardoor ook dit minnelijke traject wordt geïnfecteerd met een financiële prikkel van de gerechtsdeurwaarders.

Het verhogen van ambtelijke tarieven is geen duurzame oplossing voor de schuldenproblematiek. Ook zorgt het niet dat de gerechtsdeurwaarder zijn werk op een meer maatschappelijk verantwoorde manier en in grotere onafhankelijkheid kan doen, zoals de KBvG betoogt. Het is slechts een lapmiddel voor het renderen van het ondernemerschap en versterkt daarmee de negatieve consequenties marktwerking.

Oplossingsrichtingen

Meer dan ooit is het nodig dat de Nederlandse gerechtsdeurwaarder de plaats inneemt die hem exclusief is toebedeeld: die van openbaar ambtenaar. De marktwerking en daarmee de dubbelrol voor gerechtsdeurwaarders als ambtenaren en ondernemers moet worden verlaten. Door een einde te maken aan vrije tarieven in de relatie met opdrachtgevers verdwijnt de ongezonde financiële prikkel. Zo keert hun onafhankelijkheid terug en is de schuldenaar niet de dupe van onnodige ambtshandelingen.

Daarom moet er ook een duidelijke afbakening komen tussen de ambtelijke, gerechtelijke rol van gerechtsdeurwaarders en de minnelijke rol van incassodienstverleners. Het minnelijke incassotraject moet worden beheerst door incassodienstverleners waarop met de voorgestelde regelgeving beter toezicht wordt gehouden (onder andere via inschrijving in een incassoregister via de Wki).

De NVI stelt bovendien voor dat gerechtsdeurwaarders bij uitsluiting verantwoordelijk worden gemaakt voor alle invorderingen die nu nog door overheidsdeurwaarders worden uitgevoerd. Daarmee zijn 'eigen deurwaarders' van bijvoorbeeld Belastingdienst, gemeenten etc. niet langer nodig. Bovendien hoeft de overheid (van met name haar uitvoeringsorganisaties) niet langer via knellende en kostbare aanbestedingen de invordering uit handen te geven. Daarmee wordt ook écht invulling gegeven aan de Rijksincassovisie. Verhogingen van de Btag-tarieven om de financiële toekomst van de beroepsgroep te borgen, die bezwijkt onder haar eigen concurrentiedruk, zijn dan in veel mindere mate noodzakelijk.

Amersfoort, 13 oktober 2020